

STANOVISKO

k návrhu zákona o práci prostredníctvom digitálnej pracovnej platformy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

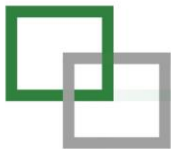
1. Popis návrhu

Návrh zákona o práci prostredníctvom digitálnej pracovnej platformy vytvára nový osobitný právny rámec pre výkon tzv. platformovej práce na území Slovenskej republiky a zároveň zabezpečuje transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2831 o zlepšení pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy. Reaguje na dynamický rozvoj digitálnych pracovných platforiem a s tým spojené nové formy organizácie práce, pri ktorých doterajšia právna úprava neposkytovala dostatočnú mieru istoty ani ochrany.

Základným cieľom návrhu zákona je zlepšiť pracovné podmienky osôb vykonávajúcich prácu prostredníctvom digitálnych pracovných platforiem, a to bez ohľadu na formálne označenie ich zmluvného vzťahu. Zákon sa zameriava najmä na odstránenie nejasností pri určovaní právneho postavenia týchto osôb zavedením právnej domnienky pracovnoprávneho vzťahu, čím sa posilňuje ochrana tzv. platformových zamestnancov a uľahčuje sa súdne posudzovanie skutočnej povahy výkonu platformovej práce. Osobitná pozornosť sa venuje transparentnosti a regulácii algoritmického riadenia práce. Návrh zavádza povinnosti digitálnych pracovných platforiem poskytovať jasné, zrozumiteľné a včasné informácie o používaní automatizovaných monitorovacích a rozhodovacích systémov, vrátane ich účelu, fungovania a vplyvu na pracovné podmienky.

Zároveň sa ustanovuje povinnosť zabezpečiť ľudský dohľad nad významnými rozhodnutiami, ako aj právo osoby vykonávajúcej platformovú prácu na vysvetlenie, preskúmanie a nápravu rozhodnutí, ktoré majú nepriaznivé dôsledky na jej postavenie.

Návrh zákona posilňuje aj kolektívne práva osôb vykonávajúcich platformovú prácu. Výslovne sa upravuje možnosť združovania v odborových organizáciách a uplatňovania kolektívnych práv aj pre osoby, ktoré nevykonávajú platformovú prácu v pracovnoprávnom vzťahu. Tým sa zlepšuje ich schopnosť kolektívne hájiť svoje záujmy a vyvažovať postavenie voči digitálnym platformám. Významnou súčasťou návrhu sú opatrenia na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, vrátane povinnosti posudzovať riziká spojené s používaním algoritmických systémov, predchádzať nadmernému tlaku na pracujúcich a prijímať preventívne opatrenia proti psychosociálnym rizikám, násiliu a obťažovaniu. Zákon zároveň zavádza mechanizmy ochrany pred nepriaznivým zaobchádzaním a pred neodôvodneným skončením zmluvného vzťahu ako reakciou na uplatňovanie práv zo strany pracujúcich.

Na účely posilnenia dohľadu a presadzovania práv návrh ustanovuje oznamovacie povinnosti digitálnych pracovných platforiem a sprostredkovateľov voči orgánom inšpekcie práce, zavádza register digitálnych pracovných platforiem a rozširuje kompetencie inšpekcie práce a Úradu na ochranu osobných údajov. Súčasťou úpravy sú aj sankčné mechanizmy za porušenie zákonných povinností. Návrh zákona je doplnený novelami Zákonníka práce a zákona o inšpekcii práce tak, aby bol nový režim platformovej práce systémovo prepojený s existujúcou pracovnoprávnou ochranou.

2. Stanovisko SOS

SOS sa domnievajú, že predkladateľ vytvoril dostatočný časový rámec na prípravu legislatívneho materiálu, a to aj prostredníctvom opakovaných konzultácií, ktorých sa zúčastnili aj zástupcovia SOS. Aktuálny návrh zákona považujú za vysoko odborne spracovaný, ktorý rešpektuje nielen účel smernice, ale aj historicko-právnu tradíciu v slovenskom právnom poriadku.

3. Závěry a odporúčania

SOS odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.

